

Indiener: Rob Hofman, Andra Eisink-Weg (GroenLinks-PvdA)

Datum indiening vraag: 2 juni 2025

Datum verzending antwoord: 17 juni 2025

Onderwerp: Evaluatie Bomenverordening

Op 2 april ontvingen wij van u een raadsbrief (zaaknummer 1242070) m.b.t. de evaluatie van de bomenverordening, en hoe deze uitpakt in de praktijk. U geeft daarbij aan dat de evaluatie niet gericht is op de inhoudelijke afweging van de bomenverordening zelf.

De bomenverordening 2023 vormt een samenhangend geheel met het uitvoeringsbeleid bij de Bomenverordening en samen met het bomenbeleidsplan 2020-2029 vormen deze drie documenten de instrumenten om ons mooie coulisselandschap te beschermen en te voorkomen dat landschapselementen verdwijnen. Het vaststellen van de verordening heeft veel discussie opgeleverd in (en buiten) de raad. Daarbij zijn door de wethouder een aantal toezeggingen gedaan tijdens de raadsvergadering van 7 november 2023.

De toezeggingen betreffen:

- een evaluatie van de effecten van de Bomenverordening;
- de monitoring van het effect van de Bomenverordening in relatie tot de uitdagingen in het landelijk gebied. Dit betreft ook de evaluatie in relatie tot het programma groen-blauwe dooradering;
- soortenbescherming bij kapmeldingen. Toegezegd is dat ook bij kapmeldingen een ambtenaar ter plaatse de beoordeling uitvoert zodat geen strijdigheid ontstaat met de zorgplicht van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).

Vraag:

Het bomenbeleidsplan en het uitvoeringsplan zijn niet te vinden op de website van de gemeente. Kunt u aangeven waarom dit zo is?

Antwoord (in te vullen door college):

Wij plaatsen onze beleid- en regelgeving altijd op [overheid.nl](https://lokaleregelgeving.overheid.nl) (<https://lokaleregelgeving.overheid.nl>).

Het uitvoeringsbeleid dat behoort bij het groenbeleidsplan is nog in bewerking en zal nadat dit plan is vastgesteld door het college ook hierop gepubliceerd worden.

Vraag:

Artikel 1.i regelt dat men na een melding van een dode boom, als men niets heeft gehoord, van de gemeente mag kappen.

Toegezegd is dat ook bij dode bomen een ambtenaar ter plekke gaat kijken. De afspraak dat een ambtenaar ook ter plekke gaat kijken is niet aangepast/vastgelegd in het Uitvoeringsbeleid bij de Bomenverordening.

Schriftelijke vragen art. 33

- Kunt u aangeven waarom dit niet gebeurd is?

Antwoord:

Dit wordt aangevuld in het uitvoeringsbeleid. Wij gaan in de praktijk standaard kijken.

- Betekent dit dan nu dat er geen ambtenaar gaat kijken?

Antwoord:

Nee, zie vorige antwoord vraag.

- Kunt u aangeven hoe dan aan de zorgplicht van de gemeente wordt voldaan?

Antwoord:

Niet van toepassing, zie antwoorden vorige vragen.

Vraag:

Tijdens de behandeling van de Bomenverordening is veel gesproken over de bijzonder bomenlijst voor het buitengebied. Dit is een belangrijke lijst, zeker in het licht van de discussie of je nu wel of niet mag kappen op je eigen erf in het buitengebied, en waar die erfgrens dan precies ligt.

Eind 2023 was de herinventarisatie van Bijzondere bomenlijst binnen de bebouwde kom bijna af. Inmiddels is deze afgerond.

Er is ook gewerkt aan de Bijzondere bomenlijst buiten de bebouwde kom. U vertelde in een eerdere raadsvergadering dat het aantal bomen op de lijst spectaculair is toegenomen.

- Kunt u aangeven hoeveel bomen, in absolute zin en procentueel, erbij zijn gekomen sinds de vaststelling van de bomenverordening in november 2023?

Antwoord:

Nee, niet precies, want de nieuwe lijst is formeel nog niet vastgesteld. We schatten in dat de lijst buiten de bebouwde kom bijna een verdubbeling van het aantal locaties (met bijzondere bomen) bevat (van ongeveer 400 naar bijna 800 locaties).

- Welk percentage van de toename op de lijst zijn bomen die daar eigenlijk in 2008 al op hadden moeten staan?

Antwoord:

Dit kunnen we zo niet beantwoorden want bepaalde definities en criteria zijn ten opzichte van de vaststelling van de vorige bijzondere bomenlijst niet helemaal hetzelfde.

- In hoeveel gevallen betreft het herplant voor gekapte Bijzondere bomen.

Antwoord:

Elke boom heeft zijn eigen 'geschiedenis' en specifieke omstandigheden. Deze vraag kunnen we niet snel en eenvoudig beantwoorden.

Schriftelijke vragen art. 33

- Maakt de Bijzondere bomenlijst op erven en in tuinen in het buitengebied de aanname waar dat er minder snel niet-bijzondere bomen worden gekapt? Met andere woorden zijn (agrarische) erven sinds 2008 groener geworden?

Antwoord:

De bomenverordening zet vooral in op behoud van bijzondere bomen en opstanden. Niet specifiek op de behoud en/of uitbreiding van (niet bijzondere) bomen en opstanden. Of erven groener zijn geworden (of gebleven) kan niet alleen worden toegeschreven aan de bomenverordening. Stimuleringsregelingen (zoals iedere Berkelland een boom) en de wil van mensen om nieuwe bomen te planten is ook van grote invloed.

Het voorstel om in het buitengebied niet langer met Bijzondere bomenlijsten voor erven en tuinen te werken had een aantal redenen. Onduidelijkheid over erfgrenzen en de administratieve werklast i.r.t. de gangbare kapvergunning. Dat voorstel heeft het destijds niet gehaald.

- Wat is de ervaring bij de nieuwe inventarisatieronde buiten de bebouwde kom betreffende het bepalen van de erfgrens?

Antwoord:

Het is een langdurig en arbeidsintensief proces.

- Wat valt er te zeggen over administratieve/registratieve werklast van de herregistratie Bijzondere bomen buiten de bebouwde kom?

Antwoord:

Die is hoog.

- Hoeveel bezwaren zijn ingediend tegen de registratie van een Bijzondere boom op de Bijzondere bomenlijst buiten de bebouwde kom?

Antwoord:

We zitten nog niet in de fase van formele bezwaarschriften. We zitten nu in de fase waarbij op basis van zienswijzen van boomeigenaren beoordeeld wordt of de boom wel of niet op de bomenlijst wordt geplaatst. Als hiertoe formeel besloten wordt, kunnen boomeigenaren pas formeel bezwaar maken. Er zijn 117 zienswijzen ingediend.

Vraag:

Artikel 4 Meldingsplicht dode boom of Amerikaanse vogelkers.

Dit is opgenomen omdat de aanname was dat een melding zou leiden tot minder administratieve en financiële last voor de initiatiefnemer omdat:

- Het een melding betreft en er dus geen vergunningsprocedure gevolgd hoeft te worden;
- Er een lagere herplant verplichting wordt opgelegd (1-op-1);
- Er geen leges voor een melding in rekening gebracht worden.

Schriftelijke vragen art. 33

Verondersteld werd dat dit zouden leiden tot een grotere bereidheid dode bomen te melden en te herplanten.

- Is die veronderstelling correct? Met andere woorden worden er door particulieren meer dode bomen gemeld?

Antwoord:

We kunnen helaas niet eenvoudig deze analyse maken, omdat we systeemtechnisch geen selectie kunnen maken op (eerder verleende) vergunningen die specifiek dode bomen betreffen. We zullen dan handmatig elke verleende vergunning moeten napluizen.

- Hoeveel dode bomen meldingen zijn gedaan door particulieren gedurende de periode december 2023 tot heden?

Antwoord:

Er zijn 52 meldingen binnengekomen. 6 meldingen waren niet meldingsplichtig. 3 meldingen zijn niet geaccepteerd (omdat deze niet aan de indieningsvereisten voldeden, bijvoorbeeld omdat de boom niet afgestorven bleek). De overige meldingen zijn geaccepteerd.

- En wat betekent de lagere herplant voor een dode boom in cijfers? Neemt het aantal bomen af of juist toe?

Antwoord:

Dit verschilt zodanig per individueel geval dat we hierover geen gefundeerde uitspraak kunnen doen.

In de verordening is de verplichting tot instandhouding opgenomen.

- Hoe verhoudt dit artikel zich tot de instandhoudingsplicht van de natuurwaarde? Wordt hier aan voldaan?

Antwoord:

Instandhouding van bomen en landschapselementen is impliciet instandhouding van natuurwaarden.

- Wat kan gezegd worden over de stand van zaken dode bomen ten opzichte van de eerder verstrekte informatie in antwoord op de Schriftelijke vragen art. 33, GroenLinks (26-07-2023). Daarin werd melding gedaan van een toename dode bomen van gemiddeld 200 bomen per jaar naar 1500 per jaar (dit betreft alleen de gemeentelijke bomen). Is deze toename nog steeds te zien? En om hoeveel bomen gaat het dan?

Antwoord:

Een concreet aantal is niet bekend. Deze trend heeft zich niet jaarlijks voortgezet door de wat nattere zomers ten opzichte van de droge zomer waarin relatief veel bomen uitvielen. Wel zien we nog steeds de nevenschade van die droge periode.

- Is er een ook beeld van niet gemeentelijke/niet provinciale bomen?

Antwoord:

Nee.

- Wat betekent de lagere herplant bij dode bomen in aantallen voor het percentage groen/bomen op particulier terrein? Neemt dit af of toe?

Antwoord:

Dit verschilt zodanig per individueel geval dat we hierover geen gefundeerde uitspraak kunnen doen.

Vraag:

Artikel 7 Herplant- en instandhoudingsplicht.

De gemeente plant zoals men kan zien veel bomen langs wegen. Dit mede door de door GroenLinks-PvdA ingediende (en aangenomen) motie 19-18 Meer bomen voor Berkelland. Inwoners zijn daar erg blij mee, horen we.

Bomen verdienen een goede bescherming, want zij beschermen ons landschap tegen uitdroging, houden de biodiversiteit in stand, bieden ons verkoeling bij warmte, zuiveren onze lucht, en bepalen het beeld van ons landschap. Het visitekaartje van Berkelland dus, onmisbaar en onbetaalbaar.

De uitgangspunten voor de nieuwe Bomenverordening waren vereenvoudiging processen, lage drempel voor overleg, verlagen leges, verlagen herplantverplichting.

- Heeft dit geleid tot minder handhavingssaken?

Antwoord:

Op basis van de specifieke veranderingen ten opzichte van de vorige verordening niet.

De waarde van ons groen, onze bomen, ons landschap, lijkt niet altijd gedeeld te worden door al onze inwoners. Er vindt helaas nog regelmatig vernieling/aantasting plaats: aantasting van bos en houtwallen, vee onder en tussen bomen, afgraven van wallichamen, hoog opsnoeien van bomen, verkeerd snoeien, verwijderen van onderbegroeiing.

- Graag zien wij een nieuw handavingsrapport Groene Handhaving met daarin benoemd de consequenties voor ons landschap;

Antwoord:

Dit wordt op jaarbasis bijgehouden en komt terug in de VTH (Vergunningen-, Toezicht- en Handavings)evaluatierapportage.

- Wat is de invloed van de verandering van de definitie van een boom (pas met een omvang van 15 cm) op handhaving, vergunningverlening, en vooral: op het oppervlakte aan bomen in onze gemeente?

Antwoord:

We kunnen dit niet aangeven omdat we niet bijhouden welke vergunning in de interval 10 en 15 cm stamdikte zit.

Schriftelijke vragen art. 33

- Op welke wijze kan in de toekomst monitoring plaatsvinden op bomen en houtopstanden zowel binnen als buiten de bebouwde kom? Dit in het licht van het toetsen van effectiviteit van de Bomenverordening maar ook in relatie tot effecten van klimaatverandering?

Antwoord:

Dit gaan we later bepalen, maar het kan bijvoorbeeld op basis van de vergelijking tussen de als groen bestemde landschapselementen in het bestemmingsplan Berkelland buitengebied 2020 en luchtfoto's.